

Kampten, 1949, I, 26

Sąštadienis, Nr. 22/209/

IŠ VIŠO PASAULIO

- Vakar Londone Tar.Rusijos delegacijos pirm.Višinskis JTO gen.sekretoriaus pareigas einančiam pareigūnui įteikė laišką, kuris buvo drauge paskelbtas ir viešai. Laiške nurodoma, kad Persijos problema esanti Persijos vidaus reikalas ir PST yra nekompetentinga jį svarstyti. Drauge patiekiami kaltinimai Teherano vyriausybei, kuri leidžianti antisovietinę propagandą, naudoja nedemokratinės valdymo priemones ir persekioja savo priešininkus. Laiške paneigiami kaltinimai metami Tar.Rusijai, jog ji kišasi į Persijos vidaus reikalus. Toks kaltinimas esąs tik antisovietinės propagandos darbas, kuri siežia pietinėje Persijos dalyje.

JAV delegacijos pirmininko pavaduotojas Stettinius pareiškė, kad JAV yra tos nuomonės, jog kiekvienas Jungtinių Tautų narys visais jam rūpimais klausimais gali kreiptis į Saugumo Tarybą. Atsakydamas į tai Tar.Rusijos delegacijos pirm.Višinskis pareiškė, kad kiekvienas Jungtinių Tautų narys gali apeliuoti. D.Britanijos užsienio reik.min.Bevin pareiškė, jog jis esąs laimingas, kad Graikijos bei Indonezijos problemas gali būti viešai ir atvirai apsvarstytos. Kiekviena tauta turinti teisę jai rūpimas problemas Saugumo Taryboje kelti. Dėl to Persija turinti gauti progą savo problemą viešai išsiaiškinti.

PST posėdis, kuriame numatyta svarstyti Persijos, Graikijos ir Indonezijos klausimus, nukeltas pirmadieniui. Sekantis tarybos posėdis įvyks trečiądienį. Į posėdžius pakviesta ir tų valstybių atstovai, kurių klausimai bus svarstomi ir Tar.Ukrainos atstovas, iškėlęs Graikijos situacijos problemą.

JAV delegacijos pirmininko pavaduotojas Stettinius pranešė, kad dar prieš vasario 1 susirinkus generalinių štabų atstovai. Tar.Rusijos delegacijos pirm.Višinskis paskelbė 4 generolų ir 1 admirolo pavardes, kurie yra paskirti į gen.štabų atstovų posėdį. Kitų valstybių atstovai bus paskelbti artimiausiu laiku.

JTO suvažiavime buvo svarstoma ir prof.sąjungų atstovų dalyvavime JTO darbuose klausimas. Tar.Rusijos atstovas Gromyko įrodinėjo, kad prof.sąjungos, atstovaudamos didžiausias mases pasaulio dirbančiųjų, turinčios teisę pasisakyti pasaulio likimą liečiančiais klausimais. JAV delegacijos atstovas Conally ir N.Zelandijos atstovas pasisakė prieš tokį pasiūlymą. Suvažiavimo pirmininkas Spaak derindamas abi nuomones pasiūlė rezoliuciją, kuria numatoma prof.sąjungų atstovus įsileisti į Ūkio ir Socialinės Komisijas pateriamaisiais balsais. Klausimas likęs dar neišspręstas.

Libano min.pirm.pranešė, jog Libano vyriausybė yra nusistačiusi britų kariuomenės atitraukimo iš Levantės klausimą iškelti PST.

JAV užs.reik.min.Byrnes grįžo į Vašingtoną ir spaudos atstovams išreiškė didelį pasitenkinimą JTO suvažiavimu iki šiol nuveiktais darbais.

Radio komentatoriai, pasiekdami apie JTO suvažiavimą ypatingai pabrėžia užvakar dienos posėdį, kuris buvęs iškilmingiausias iš visų. Tame posėdyje buvo iškilmingai priimta atominės energijos kontrolės komisija. Ta komisija, nors ir neturėdama sprendžiamosios galios, būsimi nepaprastais reikšmės, nes ji turėsianti išpėti pasaulį nuo jam gresiančio pavojaus, kuris kyla, jei pasaulis nesuprastų tos energijos buvimo prasmės. ir jei atsirastų galimybių tą energiją panaudoti piktam. Atominės energijos kontrolinės komisijos įsteigimas turis istorinės reikšmės. Pabrėžia-

ma ir JAV užs. reik. min. Byrnes pareiškimas, jog atominės bombos paslaptis turėtų būti pasidalijama su visais šalimis. JAV žiniotai, tačiau pasaulio taika ir tautų susibrovėlavimas turėtų įvykti, jeigu norima išvengti katastrofos. Su dideliu susidomėjimu sutiktas ir Višinskio pareiškimas, ypač, kad keletą baigiamųjų eisinių jis pasakė angliškai. Korespondentai iškelia ir Višinskio asmens vaidmenį, pažymėdami, kad anksčiau ir dar prieš metus laiko jis dalyvavo daugelyje politinių sensacijų. Dabar jis esąs užs. reik. komisaro pavaduotojas.

Atominės energijos kontrolinės komisijos įsteigimo klausimu daug rašo Londono bei New Yorko spauda. "New York Times" pažymi, kad ta komisija turėsianti svarstyti sunkiausius mūsų laikų klausimus. Savo pasiūlymus ši komisija turės patiekti PST nutarimui. Atominės energijos panaudojimas industrijos tikslams iškels didelių naujūmų. Anglų konservatorių "Yorkshir Post" iškeldamas atominės energijos tvarkymo klausimą atkreipia dėmesį ypač į tai, kad šios komisijos sudarymas esąs nepaprastai svarbus žingsnis, nuo kurio priklausysianti ateitis, tačiau tiek ateityje būsią galima nustatyti ar šis pavojingas žingsnis buvo tikslus.

Sveicarų politis spžvalgininkas prof. Dr. von Salis užsimindamas apie atominės energijos kontrolės įsteigimą, pažymėjo, kad iš Byrnes kalbos galima spręsti, kad problemos, kurios kyla iš atominės bombos ir kitų naujų ginklų buvimo, negali būti išspręstos vienos tautos. Byrnes drauge visas tautas išpėjęs, kad pasaulis netaptų ginkluota kariuomene.

- Naujosios Prancūzų vyriausybės sudaryme Felix Guan susidūręs su naujais sunkumais. Finansų ministru numatytasis radikalų socialistų atstovas pareikalavo jam suteikti ypatingus įgaliojimus dėl ūkimosi griežtų priemonių, jei norima išvengti infliacijos. Vakar vakare Guan paskelbė, jog artimiausiu metu paaškės, ar jam pavyks sudaryti vyriausybę. Sunkumų esama ir dėl noro sumažinti išlaidas kariuomenei, su kuo nesutinka komunistai ir katalikai. Siųrt paskelbta, kad Guan kreipėsi į tris didžiąsias partijas nurodydamas savo programos svarbiausius punktus ir prašydamas partijų pritarimo. Savo rašte Guan patiekia, kad kariuomenės išlaidos turinčios būti sumažintos 40 mil. Kitose srityse taip pat turi būti imamas drastiškų išlaidų sumažinimo priemonių. Turi būti sustabdytas naujų tarnautojų priėmimas, imamas griežtos kovos su spekuliacija ir pan. Jo vyriausybės pagrindinis uždavinys būtų išleikyti pastovų franką. Siųrt paskelbta, jog naujojo finansų ministru numatytas socialistas Andre Philipp. Šiandien popiet laukiama partijų atsakymo. Būdaut pasilikimas užs. reik. ministru yra beveik tikras.

- Vakar po 18 val. Šveicarijoje įvykęs žemės drebėjimas, kuris trukęs keletą sekundžių. Kai kuriuose kantonuose jis buvęs gana stiprus. Esama sugriautų namų ir kitokių nuostolių. Drebėjimas buvo jaučiamas ir Kemptene.

- Vakar New Yorko radijas paskelbė, jog naktį į sausio 10 d. amerikiečių mokslininkai atliko šviesos signalizacijos bandymą į mėnulį. Per 2,4 sek. nuo mėnulio buvo gautas refleksas. Šiuo nauju išradimu žmogus pradeda nugaltėti stratosferą.

- Atominės bombos bandymas Pacifike bus atliktas 2 kartus; tam reikalui būsią panaudota per 100 laivų. Pirmasis bandymas įvyks gegužės, antrasis birželio mėn. Stebėjime dalyvausią ir Kongreso, spaudos bei užsienio atstovai. Tai esąs bandymas, kuris pakreips žmonijos istoriją ir galvojimą. To bandymo kryžkelėj stovėsianti pati žmonija ir ten bus apspręsta jos ateitis.

- Vakar Londone paskelbta britų-graikų pagalbos sutartis, pagal kurią Didž. Britanija Graikijai suteiks 10 mil. svarų sterlingų beprocentinę paskolą, kurios gražinimą Graikija turėsianti pradėti 1951 m. Drauge paskelbta, jog L. Britanija atsižadanti nuo jai priklausančių 46 mil. svarų sterlingų, kurie buvo Graikijai paskolinti 1940-41 metais. Pažymima, kad kainos ir atlyginimai krašte turi būti kontroliuojami. Tai sudarysią pagrindą valiū-

tos stabilizacijai. Drange nustatytas ir drachmos kursas. 1 svaras sterlingų būsiąs lygus 20.000 drachmų, o 1 doleris - 5000. Graikų min.pirm. Sophoulis šia sutartimi išreiškia savo pasitenkinimą ir padėką Britų vyriausybei.

- Vakar Varšuvoje paskelbtas Lenkų užs.reik.min.Żymowski atsakymas į Anglijos užs.reik.min.Bevino kaltinimą dėl politinių žudynių Lenkijoje. Żymowski savo atsakyme pabrėžia, kad ne vyriausybė žudanti savo politinius priešus, bet ~~partizanai~~ banditai žudą valstybės tarnautojus. Iki šiol jau žuvę per 1500 policininkų ir kitų tarnautojų. Žudynes atliekanti ne politinė policija, bet įvairūs banditai ir fašistai iš gen.Anders armijos, kurie užpuldinėja demokratų. Tai esąs reakcionierių darbas.

- Vakar Varšuvos radijas skaitė laišką vieno buvusio gen.Anders armijos kario, kuriame pareiškama, kad sudarius Lenkijoje tautinės vienybės vyriausybę, per 80% tos armijos karių buvę už grįžimą namo, tačiau kariūnų kai pradėję agitaciją prieš. Be to, grįžimą trukdžiusi britų ir lenkų žandarmerija.

- Jau trys dienos Bombėjuje padėtis esanti įtempta. Užvakar 5 kartus policija panaudojo šaunamus ginklus. 51 asmuo jau esąs žuvęs, 22 policininkai sunkiai sužeisti.

- Maskvos radijas praneša, kad kovos Javoje tebevykstančios. Prie Surabajos britų daliniai panaudojo tankus ir artileriją.

- To paties radijo žiniomis, Graikų išsilaisvinimo judėjimo EAM centrinis komitetas pasiuntė JTO pareiškimą, kuriame nurodoma, jog britų kariuomenės buvimas Graikijoje esąs pavojus taikai. Britų kariuomenė iš Graikijos turi būti atitraukta.

- Churchillį, kuris šiuo metu su žmona atostogauja JAV Floridos štate, artimiausiu laiku numato aplankyti prez.Trumanas.

- Vakar Londone oficialiai paskelbta, jog D.Britanijos pasiuntinys JAV, lordas Halifax, nuo gegužės 1 iš tų pareigų atšaukiamas. Naujuoju D.Britanijos pasiuntiniu JAV skiriamas dabartinis D.Britanijos pasiuntinys Maskvoje.

- Prez.Trumanas mėsos konservų fabrikus išsakė perimti valdžios žinion. Kitu aktu prez.Trumanas dabartinį finansų ministerį Winslon paskyrė tarptautinio banko direktorium.

- Tel-Avive vėl įvykę neramumų. Vienas iš žymiųjų žydų vadų, prof.Gorodecki pareiškė, jog Palestina galinti priimti per milijoną žydų. Kraštas vėliau po D.Britanijos vėliava turis tapti savarakiška žydų valstybe. TransJordanijos klausimo nerealima išspręsti nesprendžiant Palestinos ateities.

- Nurnbergo karo nusikaltėlių byloje 43-ją proceso dieną prancūzų kaltintojas iškėlė nusikaltimus įvykdytus KZ lageriuose. Patiekta daug kaltinamiosios medžiagos kaip lageriuose buvo naikinami žmonės, kaip jie turėjo dirbti beprasmius darbus, pav., akmenų nešiojimą aukštyn ir žemyn, kaip jie buvo elektrifikuojami ir kitaip kankinami. Kodėl tai buvo daroma dėl to, kad lageriuose buvo per daug žmonių. Iš 10.000 prancūzų griūčių 3000. Iš 3000 čekų tik 300. Iš kelių šimtų čekų intelektualų išlikę tik 6. Daug žuvę ir kitų tautybių žmonių. Kaltinimas buvo taip pat patvirtintas įvairiais paliudijimais. Kaltinamųjų gynėjai dėl to nė vienas neatsiliepė. Tik Keitelio gynėjas paneigė tvirtinimą, jog šis pasirašęs dokumentą dėl belaisvių naikinimo. Tas dokumentas buvęs pasirašytas paties Hitlerio. Už žmonių naikinimą lageriuose labiausiai atsakingi esą Bormanas, Himmleris ir Keltenbrunneris.

- Generalissimus Stalinas vakar priėmė D.Britanijos pasiuntinį Maskvoje. Priėmimo dalyvavo ir užs.reikėlių komisaras Molotovas.

- Šiandien gausioje vaikų audiencijoje kalbės popiežius Pijus XII.

- Žemės drebėjimas Šveicarijoje šiandien 11 val. pasikartojo.

VILTOS ŽINIOS

- Unrros dir.pavaduotojo Washington rūpesčiu įsteigta patariamoji komisija įvairiems praktiškojo aprūpinimo reikalams apsvarstyti. Komisijon įeina visų Kemptone esančių užsieniečių atstovai. Mūsų koloniją atstovauja vicepirm.Stadalninkas. Vakar dienos posėdyje buvo svarstomas amatininkų specialistų grupių sudarymas. Mūsų kolonija visų užsieniečių stovyklų reikalams suorganizuos šias grupes: stalių iš 3 asmenų, elektrotechnikų iš 2 asmenų, šaltkalvių iš 2 asmenų ir vėliau bus suorganizuota batsiuviai.
- Paskutiniu metu patiriama, kad anketų klausimas tiek Augsburgėje, tiek ir kitose kolonijose nesąs aktualus. Atrodo, kad ir pas mus dėl to baimintis netenka. Greičiausiai tai būsias iš didelio debesio mažas lietus.
- Paskutinėmis dienomis jaučiamas didelis lietuvių antplūdis iš įvairių kolonijų į Kemptoną. Unrra tačiau savo nusistatymo nėra pakeitusi ir apsigyventi priimami tik artimieji giminės. Iš kitų zonų nė giminės nepriimami.
- "Latviu Domas" Nr.2 iš sausio 10 d.rašo: San Domingo respublika pranešė, kad ji sutinka Pabaltijo piliečius 157 asmenis, kurie randasi Švedijoje, priimti pas save ir aprūpinti juos darbu. San Domingo yra Haiti saloje, prie Karaibų jūros, žemė labai derlinga, auginama kava, cukriniai nendrės, kakeo. Plotas 48.600 km². Didumu ir gyventojų skaičiumi lygi Estijai.
- Užvakar paskelbtoji žinutė dėl Regensburgėje priskirtų 240 baltarusių prie baltų atitaisoma ta prasme, kad apie jų priskyrimą prie baltų esąs toks pagrindas, jog sprendžiama, kad kaltinimas, jog Regensburgėje tarp baltiečių buvo rasta 40% nacių, esąs kilęs iš to, kad ten buvo patikrinti tik baltarusiai, kurie sumaišyti su baltais.
- Jau išėjo sieninio "Alguvos Baro" Nr.14, skiriamas mūsų sportininkams paminėti. Laikraštis tuo tarpu iškabinamas, kur ir anksčiau, centr.bendr. antrojo aukšto vitrinoje.
- Vakar įvykusiame agronomų ir žemės ūkio specialistų susirinkime nutarta įsteigti draugiją. Draugijos valdybon išrinkta: prof.Paltarokas, agr. Spokevičius, ir agr.Bambakis. Be to, nutarta surengti kursus sodininkų ir kontrolasistentų paruošimui.
- Pamaldos Vytauto stovyklos koplyčioje sekmadieniais vyks 9 val. Šiokiais dienais 7,30 ir 8 val. Išpačinčių bus klausoma kasdien per pamaldas. Šiandien išpažinti galima atlikti nuo 18 val. Sv.Antano bežnyčioje suma kaip ir visais šventadieniais. Vargonuos muz.Armonas. Ciedoti kviečiami visi unisonu.
- Aktualijų apžvalga rytoj bus skaitoma centr.bendrabučio salėje 15 val. Po aktualijų kun.Paulauskas padarys pranešimą iš savo kelionės įspūdžius kitose lietuvių kolonijose.
- Rytoj po aktualijų c.bendrabučio 30 kamb.šaukiamas batsiuvių susirinkimas. Visi batsiuviai kviečiami dalyvauti.
- Pirmadienį 9 val. c.bendrabučio sekėje kviečiamas moterų turinčių vaikų tarp 2-6 metų susirinkimas. Susirinkime dalyvaus ir Unrros atstovai.
- Šiandien c.bendr.30 kamb.14,30 val. renkasi norintieji mokytis anglų kalbos. Bus skirstoma į grupes.
- Skautų uniformoms atgabėta medžiagos, kuri pirmadienį atiduodama siuvimui.
- Šiandien mūsų krepšininkai išvyksta į Augsburgą, kur I komanda žais Bavarijos pirmenybių rungtynes su estais, o II su vokiečiais.
- Vasario 3 d. šalia krepšinio pirmenybių Kemptone įvyks ir Bavarijos lietuvių stalo teniso pirmenybės. Pirmenybėse dalyvaus žymieusi lietuvių stalo tenisininkai: Meilus, Gerulaitis, Gerunkštis, Adomavičius ir kt.